

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes szám ára 4 kr.

10 L. — kr.
5 " — " —
2 " 50 " —
1 " — " —

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:
Négy hasznos példát sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a több-ször
iratosok alkú szerint jutányos áron vesztünk fel. Bélyeg-díjma
den külön bejegyzésért 30 kr.

Az éhfarkasok.

Debreczen, július 24.

Régi dolog az, hogy amidőn a duvadok elszaporodnak s vakmerő, arczálán csapásolásaikkal okoznak borzalmas károkat, akkor a vadászok, kik idáig más dülökön jártak, más fegyverekkel, más töltéssel harcoltak a féktelen duvad farka ellen, ilyenkor egyesülnek. Vadász hiúságukat félreteszik, összejönnek messze határokból, kört alkotnak s úgy támadják meg saját bűzös nádi fészkekben a duvad csordát...

Mint a gazdag birkaakolban megszoritott éhfarkasok, úgy csattogtatják most fogait, vérszagú párát prűszkölvéen, a Bánffy-párt egyes elkeseredett viadorai is...

Mig a vadászoknak egy-egy elszigetelt csoportjával állottak szemben féktelenségüknek, törvényt taposó hatalmaskodásaiknak nem volt sem szeri, sem száma és a jogosnak, a törvényesnek hány ártatlan fehér bárányját szaggatták szét ezek a bűszült éhfarkasok, kik hegyes fogait viczorítva nyivognak, vagy dühökben fel-felbödülnek, mikor látják most a hatalmas vadász kört, melyet fojtó aczél gyűrűként az egyesült ellenzéki pártok képeztek körültek.

Most már késő a megalkuvás. Késők a fogadkozások is, hogy a duvad meglagadván éhfarkas természetét, alkot-

mányt őriző hűséges juhász kutyává vedlik át, mert az elszánt vadászok élet-halálra indították meg a harcot s hihető, hogy olcsó is lesz az idén a farkas bőr...

És a feje vesztett zavar, az elmét, az értelmet, a megfontolást elborító düh, mindinkább növekedik az éhfalkában, mely létét veszélyeztetve látja, ha hogy a gazdag birka akloktól elszoritattik s ezért karmainak végső erejével, fogainak végső csattantásával kész védelmezni a fészket, hol a zsákmányolt jószágok csontjai fehérlenek s honnét eddig a nap ragyogó világánál is kiindultak vakmerő, közveszélyes kalandozásokra.

A vezér farkasok a fiatal Tisza Pista s orrban gazdag Pulszky Ágost rémletes farkas vonitással már igyekeztek is a környező hajtóvadászok idegét megvágni s megfélemlíteni, de már azért titokban keresvén-keresik ők is a fenyegető vadászok körben a hézagot, hol kitörhetvén, menekülhetnek ama sötét, bűzhödött barlangba, mely hívogatólag táogatja eléjük odúját, honnét kiszármaztak s mely sötét, huhogó baglyoktól lakott barlangnak reakció-barlang a neve.

De ha vadászaink, az egyesült ellenzéki pártok ily férfias kitartással, nem egyetértéssel még tovább is fenn tartják a vadász kört, akkor az éhfarkas farka nem fogja bundáját a halálos

söréttől mentetni s természetellenes vérszomjas vágyaival nem fog veszélyeztetni többé fehér bárányokat, mily fehér bárányok voltak az általuk vad duhajsággal megtámadott sajtó és szólásszabadság is.

Csak bátran előre tehát derék, becsületes vadászok!

Ifj. Móricz Pál.

BELFÖLD

A parlamenti helyzet. A béke hangulat, melyet a szabadelvű párt komolyabb elemei tegnapelőtt az összes pártok között terjesztani igyekeztek, tegnap egész délelőtt ott lebegett a képviselőház fölött. Az ellenzék, de különösen a függetlenségi és 48-as párt ezen kétségtelen hangulatváltozásának oka abban rejlett, hogy Komjáthy Béla értésökre adta elvárátatnak azt a körülményt, hogy Pulszky Ágoston ott az éj folyamán fölkereste és tudatta vele, hogy hajlandó a kompromisszum létesítésében közreműködni. Megígérte még azt is, hogy megváltozott harcias intenciója bizonyosságul a képviselőház mai ülésén a béke érdekében fog beszélni. Érthető kíváncsisággal várta tehát mindenki Pulszky Ágost felszólalását, mert az tudva volt, hogy a békének önkéntes ügynöke a délelőtti folyamán Bánffy miniszterelnökkel is konferált: Pulszky Ágost azonban elrontott mindent. Ez a szerencsétlen ember, a kinek már pusztán megjelenése is izgalmat kelt az ellenzék sorában, vagy tudva kijátszotta azokat, a kik elég tapintatlanok voltak a reá bízni a békeséges megoldás előkészítését, vagy pedig képtelen volt feladatának megfelelni.

A társadalom egészséges fejlődésének egyik legbiztosabb fokmérője kétségkívül a házassági statisztika. Abból megtudjuk, hogy a lakosság hány százaléka házasodik, milyen korban, h ny leány marad pártában, hányan válnak, hányan jutnak korai özvegyesre és milyen sarjat, milyen generációt várhatunk az adott viszonyok folytán. Nagyon érdekes és nagyon tanulságos.

Jó aratás, bő szüret, élénk forgalom, tisztelegesen jövedelmező állások biztató kedvet öntenek a komoly szándéku ifjuságba a családi élet megalapítására.

De oly időkben oly államokban, hol a megéhezteti viszonyok túlságosan megnehezdednek, hol a felburjánzó küzdelmek a családi élet egészséges hajtásait, illatos virágait, örömeit elnyomják, tartozkodóvá teszi az ifjuságot és hosszasan, túlságosan hosszasan gondolkodva.

Azt pedig tudjuk, hogy azok a férfiak, a kik túlságosan scrupulosusak, kik hosszasan és sokáig gondolkodnak, azok nehezen határozhatnak, azok aggligények maradnak. És midőn megbánják, akkor már kész öreg emberek, kik a házasságtól saját hibáik folytán spekulatív okoskodás vagy energia híján elkeskednek.

Es mindegyik nehézkes elhatározása erély nélküli és másban nem bizó aggligénynek egy pártában szomorkodó leány nyomja tag lelkiismeretét.

Mint kemény szirt, mint kopár szikla a

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Tükördarabok.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —

Írta: **Zalai Márk.**

Oh azok a jámbor falusiak, azok az ósdi hitű vidékiek, kik vasut, távirat, telefon daczára olyan messze a világtól elmaradtak, kik még képek hion hűségben, hitben, szerelemben, kiknél még ezek a házi erények, ezek a bálványok valóságban léteznek.

Képzeld csak ott a vidéken azok a piros pozsgás kerek arczu vidám egészséges leányok és eleterős fiatal es nem is blazirt ifjak házasodnak szerelemből, önzetlen tiszta szerelemből es olyan naivok, olyan ártatlanok, hogy még 20 év múlva is ismerik a szerelemlétezt. Pedig nem mondható, hogy nem intelligensek es nem előkelő gondolkodásuk vagy elfogultak.

Még milliomosok közül is akadnak olyan exalált bolondok, olyan törülmetszett eredeti ötletű emberek kik szegény, de szép madonnaszerű kepbe bele bódulnak nemcsak hanem kik azt sans génc hitestársul feleségül elveszik, hogy annak örökös hűséget holtomiglan holtodiglan esküsznek es azt az esküt komolyan megis tartják. Igaz, hogy ritkaság számba megy; de itt ott még meg is történik. Sőt

a dussgazdag szülők egyenes akaratával es beleegyezésével.

Minap meglátogattam tanyáján egyik jó barátomat. Fiatal házas volt, még a mézes hegyekben. Igaz, hogy egy pár évig azokat a második es harmadik gyerekig kinyújtotta. Gyönyörű asszonyka volt. Szépséges szépsége mellett olyan volt a modora tapintat a felépése es egész hábitusa, mintha született hercegné volna. Pedig a leány bár előkelő állásu de szegény szülők gyermeke volt férje ellenben egy többszörös milliomosnak a jól nevelt fia. A többiek közt a beszédes öreg ur ezeket mondá el nekem.

Leánynezőben volt fiam; egy dussgazdag családnál. De nekem a leány s hogy sem akart tetszeni. Azt hiszem, hogy fiannak sem volt inyére; de ő azt hitte, hogy velem sziveséget tesz, ha gazdag sarjat hoz házukba.

Mondd meg nekem őszintén es négy szem közt fiam, hogy mi tetszik neked ezen a lanyon? Ugy-e bár a vagyona? Ha majd esen des otthonotokba leszte, es rá akarsz nézni feleségedre, akkor ugy-e előveszed pénzes tárczát es ahelyett, hogy feleséged arczába néznél kiveszed az ezreket es azokat majd sorba megcsókolod feleséged helyett. Lehet, hogy te ki leszel bekülvő. De mit szól majd hozzá fiatal nőd? Neki sem kellett. Elég. Ha szivem szerint választhatok, akkor már választottam. Es avval oda hajatott velem jelenlegi felesége szüleihöz.

Kirándulás Felső-Vissóra.

Saját tudósítónktól.

M, Sziget, 1897. júl. 23.

Miután a tisztelt szerkesztőség oly szívesen fogadta az első, Kiss Aron püspök ömeltóságáról írott tudósításomat, ezen felbátorodva, küldöm a másodikikat is.

A püspöki család ma a gyönyörű, égbenyuló érdektől koszoruzott Gyertyánliget fürdőben tölti napjait, mely kies fekvésű fürdőnek régi neve a jobban ismert Kabolypolyán és Szigettől kocsin jó háromóránnyira fekszik. A fürdő épületek a nyilegyenes és óriási magas gyertyánfák és fenyők közé vannak építve és a benne bolyongó elragadja vadonságával és fenségességével az önzodus levegőjű gyönyörű erdő. Ha a sétáló nem sajnálja a fáradságot, a kissé meredek, de azért jól gondozott utakon egész a tetőig felmászni a gyertyánfaerdőben, ott néhány homokos, kavicsos helyen a földre feküdvé egy kis fadaréssal a kezében kereshet a homok közt és kaphat is — gyémántot. A gyémánt igaz, hogy csak máramarosi gyémánt, de mégis örömet szerez a keresése, kivált ha egy-egy remekül jegezesedett darabra bukkan az ember, a mi nem is olyan ritkaság. Még magam is szerencsével vadásztam ottan gyémántot.

Ezen a szép helyen, vadregényes vidéken csobogó kristály patakok, dus lombu madárdalos erdők között időzik most a szeretve tisztelt püspöki család, kiket a fürdővendégek a legnagyobb tisztelettel és előzékenységgel vesznek körül. A székhelyről Szigetről gyakran tesznek az ismerős családok náluk látogatást, mit az agg főpásztor és neje igen szívesen vesznek.

Folyó hó 13-án a gyönyörű erdő és hegy koszoruzta völgyben fekvő Felső Visóra indultak el, mint az agg főpásztor nagy egyházkerületének egyik végpontjára, hogy az ottani kevés számú, de öszszetartó híveit és az ottani Magyarországot meglátogassák. Onnét a Suliguliba, az egykor világhírű savanyu víz forrásához volt szándékuk ellátogatni.

Szigettől a Körösmező felé vivő, nagyszerű építésű vasuton két óra alatt behajthat a visó-völgy gőczpontjára, a több mint 7000 lelket számláló Felső Visóra. Szigetről a helységbe vezető ut egyike a képzelhető legrészebbeknek. Az ut folyton a Tisza-

később az ebbe szakadó Visó folyó partján víz felfelé és a legtöbb helyen oly szűk a völgy, hogy a kocsitnak a hegyből kellett he yet vágni s mi több ez ut a legjobb karban van tartva, államilag. A hol néha kissé kiszélesedik a völgy, ott apró szalma és zsindeletű oláh orosz és zsidó házikók alkotnak falvakat, melyekből messzire csillognak el a kimagasló bádogtetejű templom-tornyocskák.

E nagyszerű, természeti szépségekben oly dus, völgyön keresztül tervezik most a Bukovinába Kimpolungig vezető új vasutat. Ennél is, mint a körösmezői vasútnál, mely a visó-völgytől északra ágazik el, óriási nehézségeket kell majd legyőzni az építőknél, mivel a vasutat a kocsitól a Tisza és Visó ellenkező partjára tervezik, hol sok helyen háznagyságu kősziklák merednek a vízbe, máshol meg az erdő a folyóból csaknem függőlegesen emelkedik ki. Az ember látva ezeket: nem tudja elképzelni: hogy fognak ide majd vasutat építeni! S lehetetlennek is találná, ha kiváló példaként nem állana készen már a három éves körösmezői vzsut.

Ezen a gyönyörű uton indult el a püspöki család. Szigetről Szikszay Zoltán ev. ref. lelkész, az ev. ref. káplán. Takács Lajoson kívül még Krüszelyi Bahnt jogtanár, neje és fia kísérték fel őket. A közbeeső falvakban mindenütt lelkes eljennel fogadták a vendégeket s midőn a célponthoz este 9 kor elértek ott remek diadal kapuval és fáklyásmennel fogadták a püspököt. A közjegyző dr. Jusztich Dezső intézett szép beszédet hozzá. Ismét özv. Palládi Lajosné vendégszerető házához szálltak meg a vendégek.

Másnap pedig a város megtekintésével és látogatásokkal telt el az idő.

Harmadnap reggel jókor indultak el a Suliguliba, mely Visótól 4 óra kocsin, de vissza felé jóval kevesebb idő alatt lehet jönni, mivel a nevezett hely rendkívül magasan fekszik s bár nem sok helyen van kapaszkodó, az ut észrevétlenül folyton emelkedik.

Az oda vezető ut szépségeit lehetetlen tollal híven lefesteni! Folyton a legszűkebb völgytoronyban víz és csak itt ott mutat egy igen csekélyke kiszélesedést. A Vászér (a német Wasser-ből) nevű folyó jobban mondva csak patak partján megyünk felfelé, mely víz itt igen sebes folyásu a magasból való zuhanás miatt s elragadó látványt nyújt regényes és változatos kanyarodásaival s a mint a

medrébe gurult kisebb nagyobb sziklákon akat dályokra bukkanva, millió szikrát és habhányva török meg.

As eget csak a fejünk felett lehet látni. Előre, hátra, jobbra, balra: mindenütt erdők és jórészt fenyves erdők határolnak bennünket oly magasan és oly közel, hogy elfárad a nyakunk a felfelé való tekintgetésben.

A társaság a Suliguli forrásán települt meg, hol kényelmes fürdő épületek és egy, a forrás felett épült nagy filagória is van. Elgyönyörködve a gyönyörű helyen és megízelve a Suliguli forrás — édes víz belefolyása folytán — már kissé meggyengült. de még mindig kitűnő ízű és hatásu savanyu vizét, a társaság tovább ment a nagyszerű vizfőgő, ugynevezett »Makerrói« gátat megtekinteni, mely a Suligulitól felfelé mintegy felóránnyira van. Onnét pár órai kedélyes mulatás és étkezés után visszaindult a társaság és estére szerencsésen vissza érkeztek Felső Visóra, hol a magas vendég tisztelőre fányes bankett volt melyekről természetesen a sok toaszt sem hiányzott. A püspök ur nem győzte dicsérni a város szíves, vendégszerető lakóit és azt a példás egyetértést, mely a sokféle vallásfelekezetek közt itt fennáll. E községben csak a szép számú intelligencia magyar, a nép oláh, zsidó és németekből áll, de már a magyarosodás igen szépen terjed e végvidéken, hol az állam épen most épített az állami elemi iskoláknak egy igen szép és igen nagy emeletes palotát, hogy most már teljesen méltó helyen folytathatják a magyarosodás apostolai nehéz, de áldásos munkájukat. A püspök ur meg is tekintette és megáldotta e szép intézetet.

Másnap aztán elaucsuzva szíves szállásadóitól a Palládi családtól ömeltőságaik visszautaztak a Gyertyánligeti fürdőbe.

Vasárnap a missionárius lelkész: Takács Lajos, megjelent a fürdőtelepen és a püspök ur jelenlétében megható, sokak által élvezett ajtatos református isteni tiszteletet tartott. Az orgona hangját zongora pótolta és a buzgó éneklésben sokan vettek részt.

F. hó 19-én Rahóra látogatott el a püspök ur a hol Pogány Zsigmond főszolgabíró-nál pompás ebéd volt tiszteletére. A rahói reformátusok és az öszszes ottani intelligencia minden tisztelettel vették körül az agg főpásztor-t. Kiss Aron tiszteletet gerjesztő alakja, magas kora és nyájas modora örökre emlékezetes és tiszteletben maradó lesz ezen a végvidéken. K. E.

hegygerincek csucsain, elszigetelten, kirekesztve a társas élet örömeitől, a családi élet boldogságától, bágyadtan, szomorúan, ridegen és megközelíthetetlenül teng-leug a korai agg, az idő előtti elvenült leány, mint rideg agglagény mint szomorkodó vén leány.

Az újabb nehéz körságos, beteges kor-szak socialismusának a legvastagabb, legridegebb kódós lelketlen realismusának legszánandóbb áldozatait.

A legmelegebb verőfényes nap az ő márványhideg keblüket át nem melegíti a győzöző harmat, az ő dermedt testüket fel nem frissíti.

Mezei és kerti virágok nem nőnek számukra, legfeljebb hideg, borzongó jégvirágok mikit a viharos szél a dermesztő hó és fagy komor bus tanyáikon fest.

Ifjuságuk virágában derengő hajnalában kezdenek álmodni szerelemről, boldogságról, Ideig öráig ringatja őket a legenyhébb szellő, a legvidámabb madárdal, a legbiztatóbb remény, legerősebb hitük legesábosabb idealismusok a hit, a remény, a szerelem. Egyszerre azonban és váratlanul kerekedik fölül egy hideg fagyasztó szél, mely pusztító, dermesztő vihar gyanánt szorul a két szerető, önfeléd sziv közé: az a hétköznapi rideg, bus, elszomorító valóság, mely szélylyel fosztja édes almaikat, mely felébreszti, felriasztja a mélyen szunnyadozókat.

Alom volt eddigi reményteljes életök, szépen suttogó édes álom. Annál keserűbb az ébredés, a feleszmélés.

Az éneklő madarak kicsi kis fészkeiről a

szerelmes párok szűk kunyhóiról szóló elbájosló képes dallam rég elcsépett, idejét mult anarchismusunak jelentőség nélküli levegőrontó érzéletesnek bizonyult.

Termék, tágas, magas divatos termeknek drága, finom butorral, gazdag hozományyal, dusan jövedelmező hivatal, társadalmi állás, fényes öltözetek, bő egészséges táplálék, kényelem, biztos jelen, kecségető jövő, nehézség, megerőltetés, kemény küzdelem nélkül. Ez a való helyzet képe.

Há pedig ez a kedvező prespektiva nem mutatkozik, az aggódó szülők, néhol kislétkéségből, néhol igazán remegő szeretetből és a jövő alakulástól való félelemből széjjel választják a szerető sziveket, az egymáshoz forrt lelkeket, kemény szirtté, kopár sziklává avatván a melegen érző kebleket. Van tehát socialis kérdés?

Igen is van. Nyakig uszunk benne. — A társadalom bajait, keserveit fokozódott mértékben érzi meg a nő. Ebből fejlődik szának széléig érő nőkérdés is.

Igaz Társadalmi bajok voltak máskor is, de azok még sem voltak olyan általános, olyan akut, chronikus természetűek.

Egyes kivételes esetek voltak mindig még a legidealistikusabb, a legpoetikusabb idősokban is, de csak szórványosan mint kivétel és nem mint általános szabály.

Példa rá: Petőfi és Juliája, Csokonai és dalfakasztó Lillája.

Nagyon jellemző a következő exotikus eset is, mely nálunk talán kevésbé ismeretes.

Németországban volt ez évszázad elején egy irodalomtörténeti alak, ki Schiller és Göthe közt foglalt volna helyet, ha a halál jókor magához nem öleli — a szellemes Kleist.

Magas rangu hivatalnok leánynak kérte meg kezét, kinek szívét rég bírta. De az aggódó anya tudni sem akart róla. Anyagi jövője nem volt elége biztosítva. A költő halálosan megebeozve nem fogadta el végleg a kosarat, hanem várt 7 napig, midőn meg egyszer megújította kérését.

Másodszor is visszautasítottván 7 hó mulva ismét jelentkezett és ünnepélyesen hivalkozva változatlan örök szerelmére, megkérte kedvese kezét.

De ez sem indítván meg a szülők hajthatatlan tagadását az ifju szerelmes resigálnva elkeseredve ment világgá eltemetve önmaga végtelen bánatával keserveivel.

És minthogy a férfi sorsa a nő, a nő végzete pedig a férfi.

E sorscsapásnak köszönhető a német színművészetnek egyik megbézsülhetetlen gyönyge, mely mai nap is a bécsi Burgszínház repertoir darabját képezi és magyar fordításban is mégjelenlét a heilbronn Katicza cím alatt.

E regényes színműben a szerző kiöntvén bánatteljes keserveit a darab főhősnője által élénk színekben demonstrálja a szerelem minddenható erejét.

Katicza egy fegyverműves leánya véletlenül találkozik atyja műhelyében egy lovaggal, ki ott fegyverét javíttatta és annyira megszerette, hogy ellenállhatatlan szerelmének ereje

TARKA-ÉLET

BUCSU DEBRECEN TÖL.

Irta: Kovácsi László Kálmán.

Tovább! Tovább!! Nem maradok: nem lehet:
Szűk itt most már szellememnek a keret —
Világ város fénye, zaja kell nekem!
Isten veled! Régi fészke, — Debrecen!

Alig volt itt boldogságom, öröömöm:
Földed mégis fájó könnyel öntözöm.
Melynek annyi szent darabja templomom:
Elfeledni soha! Soha! Nem fogom!

... Isten veled! Főiskola mindene!
Áldjon meg a tudományok Istene!
Itt tanultam, gyűjtöttem sugarat,
Mely, hiszem: a siron túl is megmarad.

Itt hullattam lelkem első szirmai
S azóta dalt dalra teremt, dalra nyit
S itt arattam a legelső tapsokat —
Dehogy tudnám elfeledni azokat!

S itt ringatott a legelső szerelem —
Magam' most is hajnalába képelem...
Pedig rég' volt... s csak úgy játszol lelkemen:
Almodozó, édes, első—szerelem!

Szöke leány! A mennyben se feledem:
Ősz borongott fű-, virágon, levelen —
S nekünk mégis tavasz virult; ugy-e, az?!
S elfeledtük csókok közt, hogy kinn havaz.

... Isten legyen — volt tanár'im — veletek!
A kik fénybe fűrésztétek lelkemet —
Nem veszett el egyetlenegy paránya
S vissza fog meg verődni az — hazámra!

S dalos lelkem legtündöklőbb sugara
Rád ragyog majd, főiskola vén fala!
S igaz, örök hálaképpen tirátok:
Volt, szeretett, feledhetlen tanárok!

De lehet: csak koporsómon keresztül,
Midőn már egy árva hurom se zendül
S talán, talán munka után édesen
Ti is, ti is pihentek már odalenn...

... Isten legyen — jó barát'im — veletek!
Tudom én azt, hogy el ti sem feledtek

által ösztönözöttetve titkon elhagyja szülei há-
zat és vakon követi azon férfi lányomait kit
szeret, ki őt soká nem akarja ismerni. A
darab természetesen hársassággal végződik.
Hogy mivé fejlődnek az összekuszált tár-
sadmű viszonyok, melyek mintegy kiforgat-
tak sarkából a földet, bajos volna előre meg-
határozni.

Nem az a legnagyobb baj, hogy sok az
ember és kevés a foka

Hiszen munka által annyi fókát lehet
tenyészteni, hogy tiz annyi embernek is sok.
Hanem a főbaj abban rejlik, — hogy akár
mennyi a foka az mind egy pár ezer ember
hálózába kerül, a többi pedig üres kézzel nézi
és koplal.

Nem nyom annyira saját keserves sze-
gényiségünk mint másoknak indokolatlan bő-
sége, tulságos nagy gazdasága, kik maga lovon
ülve a szegény ügyefogyott proletárságot büsz-
kén lenézik.

Hogy mint és miképpen lehetne és kel-
lene a meglevő öröklött szociális bajokat
elviselhetőbbé tenni, képezi a napi kérdések
egyik súlypontját.

Nem csak édes falatokból nem csupán
nyalánkságokból és nem tisztán puha gyer-
mekségből szilvaizból gyúrták e világot.

Kemény diók is vásznak fogainkra és su-
lyos nehéz munkák vállainkra. Azokat is meg
kell rágni, el kell nyelni emezeket is el kell
tűrni, el kell bírni. Vagy lenyelni akár milyen
kosernyész vagy pedig megfuladni. Vagy elvi-
selni a nehéz terheket vagy összeroskadni. Ha
okos vagy, válaszsz!

S a hányszor csak találkoztok nevémmel:
Lelketekben a szeretet lobog fel...

Mintha, mintha megkérdéznék ajkatok:
— Hova? Miért? Mondd: előttem mi ragyog?
S zendül erre lelkemben a felelet:
— Édes hazám szíve szólit engemet!

És én megyek költőtoll-, hit-, reménynyel
S jeligémmel, amely porból is fölémel:
Tovább! S ha még százszor bukom, az se bánt!
A gyémánt is csiszolva lesz — brilliánt!

S ha lelkembe mély fájdalmak hava hull:
Ott lesz mindig azt föloldó vigaszul —
A biblia, a csodás, szent, égi fény —
Mindörökre megmaradó költemény!

S így születik magányom új rejtékén
Ezután is versre vers és költemény —
S ha sora lesz, mint volt néha — nem titok:
Veletek én mindig vigan kocintok!

... Isten veled! Ifju költő-barátom!
Legkedvesebb e színlelő világon!
S az is maradsz! Hozzád kapcsol örökre:
Lánglelkednek omló fénye, melege!

S szülőfalunk... melynek annyi porszeme
Bölcsődalunk dallamával van tele...
S az a tudat: hogyha előbb halok el —
Papi, barát- s költő-ajkad temet el...

... Isten veled! Rákóczi vén harangja!
Mintha hangod a lelkemben szólna —
Főlkongatva emlékeim táborát,
Melyre annyi bánat szötte fátyolát...

Légy a vallás, hit, szeretet ajaka,
Elbukottak reménybongó szözeata;
De, hogyha kell: ágyugolyó zápora!
S dörgve öl, mint Isten-harag vihara!

... Isten veled! Arnyas honvéd-temető!
A kegyelet legyen rajtad szemfedő
S templom legyen minden drága porszemed,
Beragyogva örökre a — szeretet!

És ti, hősök! Titkon támadt viharcok!
Aludjatok... s édes legyen álmotok...
S porotokból, míg lesz szív e csillagon:
A szabadság rózsafaja fakadjon!

S tépje, tépje öreg, ifju, férfi, nő:
Porotokból ha majd piros rózsza nő —
S dalba mondja könyharmatos ajaka:
Hogy' fült vérbe a szabadság anygala...

S ha még egyszer harcos vihara mennydörög
S megint támad minden édes haza-rög:
Szálljatok le Petőfivel! Csabával!
S hős Rákóczi harcdeztette hadával!

S egész világ szemé bámul majd reánk,
Ha független, szabad ország lesz hazánk —
S visszaszálltok a diadális hajnalán
Az égő nap legragyogóbb — sugarán!

... Isten veled! Szép emlékkert pázsita!
Neved is a lelkembe van beírva:
Ez a hely az, honnét alkony tűzében
A magyarok Istenéhez: röpültem!

Harcgyászoló oroszlanod szemére
Legyen mindig virág, babér letéve
S ez a domb is szent legyen, bár alatta
Harcú álmat egy honvéd se alussza.

De nagyon sok mélaesöndü éjelen
Föl fölsíró szellemük itt megjelen...
És megcsókol minden kicsiny porszemet —
S az a csók a hon-s szabad-ág-szeretet!

Légy te is szent! Gályarabok oszlopa!
Ne ártson az örök idő vas foga!
S hirdesd fennen, mit talán ma sok nem ért:
Szenvedjünk ki! S ha kell: halált — a hitért!

S te harmadik! Te se jelölés 'hamvakat';
'De tetteket beszél: márvány ajkad:
'Te is állj! És hirdesd, hogy a nap alatt
Minden elvész! A tudomány — megmarad!

... Isten veled! Édes tanyám, Nagyerdő!
Sok fájdalom' madárdalba temető...
Almodozom... s annyi emlék ölél át:
Itt szedtem a gyöngyvirágot... ibolyát...

Gyöngyvirágot... ibolyát is; de régen!
S lombjaidról hány levelet letéptem:
Mégkérdve: 'szeret', avagy 'nem szeret' —
Most is, most is ringatja még lelkemet...

Benned sirjon legtöbb zengő csalogány
Mindenik lomb árnyborító alkonyán
S itt viruljon legszebben a vadvirág,
Illatozva lombod arnyas sátorát...

S fű, fa, bokor s valamennyi vadvirág
Soh'se lássa, hogy itt vihar robot át...
S kiméljen az ősz keze is tégedet
S kora tavasz csókolja föl lepledet.

S ha meghalok — kérve-kérem töletek —:
Koporsómra e lombokból tegyetek
S egy-két kedves gyöngyvirágot, ibolyát
S illatukkal szálljon lelkem menybe át.

S ott is járja ez a zugás! Ez a dal!
A hol minden mindörökre fiatal
S hol igazán ragyogod be lelkemet:
Mindenséget átölölő — szeretet!

... Isten veled! Délibabos Hortobágy!
Távolban is hallom nyájad kolompját,
Furulyaszó'd... s a pattogó karikást!
Melynek nincsen a világon párja más!

S látom majd, hogy pásztortüzed föllobog,
Csikósod meg paripáján mint robot —
Talan ez az egész világ kell neki?!
Vagy pedig csak tündéredet kergeti?!

Azt a csalfát... nyári csóktól tánczoló't...
Kí az égen őlt magára viganót...
S úgy kacringtat a világra a hamis —
Bele vagyok bolondulva magam is!

Lengeruhás, pajkos leány, édesem!
Ne hadd ezt a magyar pusztát, sohasem!
Van itt minden! Mi kedvedet emeli
S ki nem hiszi: csak mutogat meg neki!

... Isten veled! Régi barát, — Debrecen!
Csak egy óhaj lángja lobog lelkemen:
Benned nyíltott első dalom virága
Te hozd majd az utolsót is világra.

S most már tovább! Nem maradok! nem lehet:
Szűk itt most már szellememnek a keret —
Világ város fénye, zaja kell nekem!
Isten veled! Régi fészke, — Debrecen!

Közvilágításunk.

Debreczen, július 24.

A mai napon e tárgyban illetékes férfiak
tollából két cikket kaptunk, melyeket az
alábbiakban szó szerint közlünk:

I.

»Debreczen világitása«.

Mert nem annyira közvilágításról van
szó, hanem a városi polgárság érdekéről,
mert jól tudjuk, hogy adandó alkalommal a
hatóság szívesen eladná a polgárság érdekét
azon az áron, hogy a megterhelt városi ház-
tartást kissé javítsa, de azt hiszem, hogy ezt
ez uttal egy józan gondolkozású polgár sem
engedi meg. Tessék a városnak javait áruba
bocsátani, de nem a polgárságét.

1-ször. Igen ferde jogi felfogás kell ahhoz,
hogy valaki azt higgye, miszerint a városi
hatóság a polgárság magánjogát bárkinek
lekötheti, mert ha az egész hatóság közgyűlés
hozzájárulna is azon tervezett komédiás szer-
ződés megkötéséhez s egy magam ellene sze-
gülnék, szeretném látni, hogy ki akadályozhatna
meg engem abban, miszerint én házamat
villanyal, petróleummal, vagy gyertyával vilá-
gítsam, vagy a mint nekem épen tetszeni fog.

2-or. Rendkívüli rövid felfogás kell ahhoz,
miszerint az intézők azt hiszik, hogy a szer-
ződésben az augsburgi légszeszgyárnak az el-

sőbbiséget, ha kikötötték, akkor bármikor is akadni fog vállalkozó arra, hogy a legkedvezőbb alkalommal is, csak azért csináljon költséges tervezetet, felmérést, kiszámítást és az ezzel járó költséges előmunkálattal elősegítse s összes befektetése kárba ne vesszen. Ezzel ellenkezőleg mindég az fog történni, hogy, mi-helyt egy vállalkozó mutatkozik — az előre kiegyenlített érdek ellenessége után — azon fog működni az illető, hogy az elsőbbséget nyert vállalat minél nagyobb hasznot huzzon úgy a városon, mint a polgárságon. — Ilyen üzletekbe jó lélekkel nem mehet bele a városnak egy jó erelmű és tiszta gondolkozású polgára sem.

3-or. Azon képtelen gondolat pedig, hogy a város és polgársága jogai izmét 30—35 évre bárkinek is kiszolgáltatassék, az a mai korban — a mikor egy év alatt többet meg-elünk, mint 30 év előtt is tíz év alatt — egyenes árulás és merénylet a debreczeni jó-zag gondolkozású polgárság ellen.

4-er. Semmi veszélyt nem látok abban, ha a fennálló szerződés értelmében az eddigi berendezést a város megváltani kénytelen lenne, mert azt az újabb jövő vállalkozó szívesen és még jobb árban átveszi a várostól.

A midőn előre kijelentem, hogy a híre-ből hallott s részben ismerttetett szerződést elfogadhatatlannak tartom, csak nem minden polgárban, egyuttal felkérem Debreczen város polgárságát, hogy velem együtt tiltakoz-zék bármi ily nemü merényletek ellen, és kö-veteljük egyhangulag a polgárság jogainak ép-ségben tartását.

Megelégtünk már az eddig nyakunkba hazított s a tisztviselők érdekeiben fizetett községi pótdadót és nem akarunk minden mel-letk uton külön adózni, örülnénk, ha az eddigi 30 éves teherből, kötelezettségtől megszaba-dulnánk, nem hogy még nagyobb terhet vál-laljunk magunkra. — M e r t n e k ü n k c s a k a b b ó l v a n h a s z n u n k h a k e v e s e b b e t f i z e t h e t ü n k —

Amiért csakis helyeselni tudom és aján-lom minden igazi debreczeni polgártársamnak, miszerint járuljon hozzá a K o m l ó s s y Arthur főjegyző ur azon indítványához, hogy — K i s e r e l t e s s é k m e g e l ő s z ö r a n y i l v á n o s p á l y á z a t. — addig pedig kéz alatt senkivel egyezés ne köttessék. — A kéz alatti munkából már volt elég.

Adandó alkalommal pedig érvényesíteni fogom teljes erőmet arra, hogy ez a veszedel-mes pallos fejünk felől elháríttassék.
Debreczen, 1897. július 23.

Tóth Béla.
építész.

II.

Nyílt levél a szerkesztő urhoz!

Amily örömmel és meglepődéssel olvasom becses lapjában a közvilágítás ügyében elfoglalt álláspontját, ép oly örömmel foglal-koznak érdemben a benyújtott szerződési ter-vezettel, ha azt ösmerném, mert teljesen osztom igen sok v. bizottsági taggal együtt pártku-lonbság nélkül nézeteit.

Igy azonban meg kell elégednem néhány momentumnak felsorolásával, melyekből vilá-gosan kiténik, miszerint a v. tanács ismét du-plozni óhajtja a nagy közönséget, hogy újabb kétes értékű bubérokat fűzzön a város háza építésének kinos ügyével befejezettnek hitt lakrétájához.

Ezt bizonyítja a lázas sietség, mellyel az évek óta tétlen adhoc bizottsággal kidol-goztatta az izgatott hajsza, mellyel a jog és pénzügyi bizottsággal elfogadtatta és kimeletet nem ismerő erőszakolása, hogy még e júliusi közgyűléssel elfogadtassa az általa egyedül fűvösnek teitüntetett szerződést az augsbur-giakkal.

Sokkal fontosabb közszükségletek várják a tek. tanácstól a megoldást így hogy csak egyet említek a házaszamos, mely igaz, nem százezrekről szóló szerződéssel csakis 10—15 kros tábláscákkal oldható, de okvetlenül im-minensebb szükséglet.

Félek, hogy miként a t. főjegyző urnak higgadt férfiasan nyílt, őszinte ajánlata a ha-lasztást illetőleg noha ész, jog és méltányos-ság mellette vannak, úgy ami még oly odaadó és önzetlen fáradságunk hajótörést fog szenvedni az illetők furfangos praktikájával és a közön-ség közönyével szemben.

Megerősíti bennem e félelmet a helyi sajtó nagy közönye ez imminens közérdekekkel szemben, melyet képtelen vagyok megmagya-rázni.

Daczára, hogy véges észszel felfoghatat-lan mért kellessen városunknak éppen e társu-lattal szemben regárdál lenni, mely egy em-ber öltön át annyi borsot tört az orrunk alá.

Mely botrányos módon használta a szer-ződésileg nyújtott jogát, hogy büzös, egészség-telen, rossz világítást adjon hallatlan, drága árban.

Mely hallatlan kapzsiságnak nem egy emberélté esett áldozatul.

Mondom mindezek daczára mi okozta e fordulatot, mi feledtette el mindezeket az urak-kal.

Mivel küzdötte fel magát oly hirtelen-séggel magas kegyeibe a t. tanácsnak? Mért tartja ma egyedül üdvözítőnek a tek. tanács a közvilágításnak újabb 35 évre az augsbur-giak kezére játszását.

Nem lehet, nem szabad megengednünk az ily frivol játékokat a közügygel. Nem en-gedhetjük, hogy ily mélyen a zsebbe és még mélyebben a város jövő fejlődésébe vágó do-logban könnyelműen határozzunk, ma, midőn legjobbjaink távol vannak, midőn alig szed-hetők össze feles számban a biz. tag urak, midőn magának a tanácsnak három tagja távol van.

Indítson szerkesztő ur még erősebb ak-cziót, hívja fel a nagy közönség figyelmét e practicára, hozza össze pártkülönbség nélkül a v. b. t. urakat értekezletre, ha lehet, e tárgyban, szóval kövessen el mindent e ja-vaslattal szemben és legyen meggyőződve, minden jobb érzésű polgára e városnak halála lesz köteleze.

En egy tudom, igen sokan vannak, kik fenti nézetemet vallják és várják az actiót, tehát lásson hozzá, mi okvetlenül támogatni fogjuk.

Több városi biz. tag nevében.

Villam-e vagy gáz?

(Saját tudósítónktól)

Debreczen, jul. 24.

Ez a kérdés fog foglalkoztatni a jövő hé-ten Debreczen város javát szíven hordó minden lelkes polgárt és város atyát. — A v á r o -s u n k v i l á g í t á s á n a k k é r -d é s e i g e n f o n t o s t é s e l h a -m a r k o d ó t t i t é l e t e t e z e n k é r d é s b e n h o z n i n e m s z a -b a d, ez az a jelző, a mely a város külön-féle köreiben mind erősebben és erősebben hangzik fel.

Most az utolsó perczen kezd kitűnni hogy nemesek a gaznak, de a villemnak is vannak barátai.

Ma d. e. a város gázvilágítása ügyében a budapesti egyesült villamossági részv. társ. (ezelőtt Egger B. és Tarsa) express küldött ajánlatot nyújtott be a városi tanácshoz posta útján.

Az ajánlatot a nevezett cég lapunknak is megküldte, azt azonban térszűke miatt ma csak nagy vonásaiban ismertethetjük a kö-vetkezőkben:

A nevezett cég ajánlatában előadja, hogy Debreczen közvilágításának tárgyalás alatt létező csakis a helybeli hírlapok útján értesülvén, ajánlatát a városnak villamvilági-tásával ellátására ezennel megteszi.

Miután éppen a fenti okoknál fogva tá-jékozva nincs részletekbe nem bocsátkozhatik, de azt előre is jelzi, hogy a legmesszebb menő előnyököt biztosíthatja.

E részvénytársaság beadványában azt kéri, hogy Debreczen város nagy közönsége

ne határozzon még rövidesen egy ilyen nagy horderejű kérdésben.

Hanem a kérdést tegye részletes tanul-mány tárgyává, mert e milliós forgalmat elő-idező vállalat meg érdemi azt, hogy az ér-demleges tanulmányozás után határozzanak felette.

Szerelem mely halállal végződik.

— A kis galicziai muzsikus zsidó lány. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 24.

A tavaszon Debreczenben is megfordult egy fehér ruhás, nemzeti szín szalagos női zenekar, itt az éjszakai korhelyek meghall-gatták őket, megbámulták őket, kurizálván is nekik, de már a székes fővárosban inkább kevésbé érdeklődtek irántuk. Többnyire kö-zépszerű muzsiku-ok, de ha csinosak arczaan formás a természetük, szikrázik a szemük a vágytól, akkor még középszerű hegedűjátékuk mellett is sikereket érnek el. . . . Hogy honnét jöttek s hová tüntek, azt senki sem kérdezi tőlük? Hasonlatos az ő életük a Tisz folyó kérész pillé-ihez, mik szerelme születven, huszonnyeg óráig tartó gyönyörteljes életük után nyomnélkül süllyednek vissza a sűrű habokba.

Ritkán is beszélnek róluk s ha igen, akkor rendszerint oly szomorú históriával összekötöttebb n, mint a következő, melyben b u d a p e s t i t u d ó s í t ó n k í r t a meg nekünk egy kis muzsikus leány történetét.

Lövés a halántékba.

A fehér ruhás muzsikus leányoknak, mikor zör-gő hegedű tokkal hajnalban, fáradtan, haza ván-szorognak pihenésre lesz most mit beszélniök a kis P e r l r o t Juliska históriájáról. P e r l -r o t Juliska muzsikus leány volt s ma reggel négy óra tájban a bátyja nádor-utcai lakásán halántékot lötte magát s mire a mentők a Rökus szomorú kapuján bevitték már meg is halt . . .

A szerelmes kis galicziai zsidó leány.

Mert hát különös is az, amikor egy sze-gény kis galicziai zsidó leány, aki a sok tess vérevel együtt csak annak él, hogy öreg tehe-tetlen szüleit eltartsa, egyszerre eldobja fiatal életét, amelyet még a női zenekaros kavéházak levegője sem tudott megrontani.

Még alig 17 éves volt a leányka s a vak is láthatta, hogy a szegény muzsikus leány szerelmes volt. Szerelmes biztosan valami sápadt, léha fiuba, aki sohasem lehetett igazán az övé. Ezért aztán bánatnak eresztette a fejét s szórakozottan huzogatta a vonót a he-gedű hurjain.

Egyszer egy rendőr vezette haza a Perl-rot család tanájára s elmondta, hogy a szép Juliska a Dunába akart ugrani, de ő nem en-gedte. Azóta, mint a testvérei beszéltek, egyre bolondosabb lett a fiatal leány s a minap szó nélkül hagyta ott azt a király utcai ka-véházat, ahol a bátyja a többi kucsomás, len-gyel kosztümös P e r l r o t leánnyal huzta a keringőt és a hopszpolkát.

Ma hajnalban aztán meglepte azt, mire oly régen készült, aczell golyót lött formás, szép kis fejébe, melyet úgy megzavart a sze-relem. Holnap eltemetik s a fehér ruhás leá-nyok koszorut tesznek koporsójára P e r l r o t Juliskának, ki szerelmes volt valami léha, sápadt fiuba, ki sohasem lehetett igazán az övé s ki úgy lehet, hogy még megsem siratja a kis galicziai zsidó leánykat . . .

Ujdonságok.

* **Isteniszteletek.** A holnapi vasárnapon az Isteniszteleteket az ev. ref. templomokban következők fogják tartani: a kistemplom-ban S z i l á g y i l m r e segédlelkész, az új templomban C s u t o r o s A l b e r t s. lelkész az ispotályi templomban K o v á c s Ferencz helyettes tanár. Az ág hitv ev temp-lomban 10 órakor és d u 3 órakor Geisztlinger Pál segédlelkész végzi az isteniszteletet.

* **A szépülő nagytemplomról.** A javítás alatt levő nagytemplom munkálatai folyton közelednek a befejezéshez. Már is messze kitérnek a távolban az egyik toronynak vörösrre festett fedele és az óra lapok ujonnan festett számai. Az építési bizottság Dobóczky az államvasutak helybeli üzletvezetője indítványára a szerinte nem stilszerű, az oszlop főknél lecüngő virágokat onnan eltávolítani határozta el. Tegnap délelőtt azonban a mult tradíciót becsülendő, az épi észre felügyelő bizottság elhatározta, hogy az oszlop fők teljesen változatlanul úgy maradjanak mint eddig is voltak a már eltávolított részek szintén vissza állítandók.

* **Vidéki hus Debreczenben.** A városi tanács annak idején szabályrendeletet dolgozott ki a vidéki husnak Debreczenbe való behozatala és elárúsítása tárgyában. — Ezen szabályrendelet felküldött a belügyminiszteriumhoz. — A belügyminiszterium leküldte a szabályrendeletet véleményadás végett az itteni kereskedelmi és iparkamarának.

* **Feltört kámin.** Ma hajnalba virradóra mikor a Pavillon laktanyában Kovács Sándor káminos üzletét kiakarta nyitni észre vette, hogy ott ezen szándékában már valaki megelőzte azaz a pince bejáratnál letűrészték az ajtót s behatoltak a helyiségbe. Látogatásuknak sajnos eredményeként maradt ott a feltört szekrény, melyből a tettesek nem kevesebb mint 20 ezüst órárt, 5 arany gyűrűt és 6 prb. ezüst lánczot vittek el magokkal. Az esetet a karosult bejelentette a 3-ik kerületi kapitányságnál. Véleménye szerint a tettet csakis a viszonyokat jól ismerő házbéli vagy katonai követhette el.

* **A mi husárjaink Makón.** A mi husárjaink, a 15-ik Pálffy huszárezred ama százada, mely Debreczenben állomásozott, megérkezett már Makóra. De ott van már az ezred többi része is. Debreczenből három tiszt 116 emberrel Nagyváradról három törzstiszt, tizenkét tiszt és 404 ember, aonkívül egy szakasz lovas hídász egy kapitány vezénylete alatt, H. Mezővársárhelyről pedig három tiszt és 114 ember érkezett Makóra a gyakorlattá. Husárjaink 10—12 napig maradnak Makón, a hídépítést s más gyakorlatokat a Maroson fogják megtartani, a nagy manővert pedig a dáli pusztán.

* **A Péter csatorna kitisztítása.** A péter csatorna kitisztítása ügyében Kalmáncz helyi mezőrendőrkapitány augusztus 10-ikének 9 óráját tűzte ki határidőül, midőn is az összes érdekelt megfigyeltnek arra nézve, hogy a tisztítás munkálataira nézve szövegkezetet alkotnak, vagy pedig az egész ügyet a közigazgatásra bízzák.

* **A debreczeni országos nyomdász-kongresszus.** A debreczeni nyomdászgyűlés jubileumi ünnepélyét rendező bizottság fardtságot nem ismerő buzgalmat fejt ki, hogy a nagyközönség várakozásának e'egét tegyen, valamint az ez alkalomra ideérkező vendégek fogadtatását minél fenyeesebbé és itt tartózkodásukat minél keleme'ebbé tegye. — Így a budapesti „Ebredés” dalárda tervbe vett ünnepélyes fogadtatása céljából a követ'ező felhívást intézte az összes helybeli egytel'hez: Tek. Elnökség! A „Debreczeni Könyvnyomdászok Segélyző és Önképző Egyesülete”-nek folyó július hó 18-án tartott rendkívüli közgyűlésének megbízásából teljes tisztelettel tudatjuk a t. Elnökséggel, hogy egyelőre július augusztus hó 20—22. napjain ünnepi megfennállásának negyedszázados jubileumát, mely alkalomra a budapesti könyvnyomdászok „Ebredés” dalárda is (mely a országos dalárszövetségnek tagja) városunkba érkezik. Midőn tehát egytel'ük által az emlíett napokon rendezendő összes ünnepségekre az egytel' összes tagjait már ez uton is meghívjuk, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a t. Elnök urhoz: sziveskedjék hatáskörében intézkedni az iránt, hogy az általunk az Ebredés dalárda tiszteletére rendezendő ünnepélyes fogadtatáson testületileg (lehetőleg zászlóval) képviselve legyen, miután az összes helybeli egyesületek szintén felkértek ezen ünnepélyes fogadtatáson való részvételre. Együttal tudatjuk azt is, hogy

az „Ebredés” dalárda aug. hó 20-án, d. u. 3 óra 47 perczkor érkezik városunkba hogy másnap a Margit fürdő disztermeben tartandó jubileumi ünnepélyen közreműködjék. E jubileumi ünnepélyvel kapcsolatban aug. hó 20—21-én országos nyomdász-kongresszus is tartatik. A kivonulásra vonatkozó módokat a bejelentés után készséggel megküldjük. Szives értesítésüket legkésőbb aug. hó 5-ig kérjük. Debreczen, 1897. jul. hó 20-án. Az elnökség.

* **Egy gazdátlan pipa.** — Ott hever a kapitányi asztalon a szép tajt pipa várva a jelentkező tulajdonost, de ott van Varga Sándorné H.-bőszörményi asszony is, kit akkor fogott el egy kötelességtudó rendőr mikor fűnek-fának kinalgatta a szép metszésű tajt pipát potom olesó áron. A rendőr felszólítására az asszony nem tud a igazolni a pipa tulajdonjogát erre őt bekísérte. Későbbi vallásra azt állította, hogy az országuton lelta a pipát, a gyanus körülmények miatt az asszonyt letartóztatták s a pipát netáni gazdája kellő igazolás után atveheti az I. ker. kapitányságnál.

* **A szoboszlói koszorús költő és mérnök ur leánya.** Az általunk már a mult hetekben megénekelt mérnök és koszorús költő, Kósa urat a sors csapásai folyton üldözik. A becsületlen meg nem öszült atyát viruló szépségű hajadon leánya elhagyás kirepült a fészekből. hol csak éhség és versek voltak, de mennyi és minő versek voltak a jelen. A sovány versek közül menekülő, egy mászáros segítségével elsökött Debreczenbe s berendezkedtek és éltek költőleg és a mi fő (jólakva) boldogul. És az apa a költő szabad szerelem dalnok, megtagadta ömagát s verseit s ma a rendőrség segítségével elhozatta leányát lakásáról és magával haza vitte költői magányába; Így lesz egy kösörús költőből szarnok apa.

* **Lökötő csikós.** A Hortobágy egyik délceleg csikósa megirigyelte a romantikus szegény legények és lökötő betyárok mesékből még ma is ismert történeteit és ha lovat nem is lophatott, hát lovat sikkasztott. Eladott a felügyeletére bizott ménesből egy néhány délceleg paripát, de az árával sehogyse tudott elszámolni. Kérdőre vonatván, váltig hazudozott, előbb azt állítva, hogy elszaladtak tőle a lovak, később pedig arra a hazug állításra vetemedett, hogy ő utasítva volt a paripákat eladni. No de majd kiderül még ez a valóság napján.

* **Egy ellopott gyűrű.** Családi ereklye volt és éppen azért drága, kedves az arany gyűrűcske. Egy körbe csavarodó kigyó két élénk színű kővel szemében. S a drága ereklye elűnt elveszett. Keresték kutatták mindeütt eredmény nélkül a sok kutatás kereses kőzbe akiscselédeleány oly gyanusan viselkedett, hogy bar az előtt jól viselte magát a gyanu mégis őreá hárukt. A 13—14 éves leányka be is vallotta tetét de a szép gyűrű varázsa annyira hatott reá, hogy hollétét annak nem akarja elárulni. Sokat járt a kis gyermekkel a nagy erdőre és most me'entsegül egy cselédeleányra fogta, hogy annak adta ez kihalgatván mitsem tud az egész dologról és a kis lány maacsul hallgat de a gyűrű rejtek helyét el nem árulja.

* **Nyilvános nyugtázás.** Az iparoskör által mult hó 27-én a Margit fürdőben tartott nyári táncszalon alkalmával a pénztárnál a következő felőlfizetések fojttak be. ugs. Dr. Király Ferencz ur 5 frt., t. Horvath János Knoll Rudolf Rozenberg József Rőszler Richard. Serli Ede. Sesztina Lajos, Tóth Kálmán urak 3—3 frt. Ács Imre, Blaskovics Mihály, Harsányi István, Jona Dániel, dr. Kola János, Szedlák és Vámos, Stahl Géza urak 2—2 frt. Bauer Ignác, Biczó Gyula, Bisotka Gábor, Dorsch Hugó, Hankus Károly, Jobbágy Imre, Molnár Ambrus, Risz Henrik, Sántha György, Stegmüller Árpád, Basiszta Albert, Kovareczky János, Leszkay Balázs, Mihalecz Lajos, Pigler Lajos, Rencz Antal, Wassay Kálmán urak 1—1 frt., összesen 55 frt. Fogadják a fent nevezett kegyes adakozók egytel'ünk nevében hálás köszönetünket. A rendező bizottság

* **Trio la Masque.** Ezen név alatt mutatta be magát szerkesztőségünkbe Simon professor, ki bámulatos gondolat olvasó és ritka ügyességű művészműtárványával 3 előadást fog tartani a Corsó kávéházban. Ajánljuk őt annak is inkább a közönség figyelmébe, mert nem közönséges csepürágó műtárványokat és közönséges szemfényvesztést produkál, ee bámulatos és gyakran az embert gondolkozásba ejtő productió.

* **Aranyozás a nagytemplom.** Ami öreg, ami hatalmas nagytemplomunk, melynek messze földig nincs párja, csinosodik, ékesedik napról-napra a munkás kezek buzgósága folytán. A híres veres torony tetős a nagy gomb, melyben az írásokat megtalálták, csakugy csillog-villog az a vastag, nehéz aranyozástól, melynek munkáját Dömösdy Lajos helybeli fiatal iparos végezte sok izléssel és ügyességgel.

* **Egy jó házból való fiu** vaskereskedésbe felvétetik. Értekezhetni Nagy-mester utca 1309 sz. a.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 24.

A Ház mai ülésén Gajári Ödön beszélt Apponyit kritizálva és Tisza Istvánt dicsérve. Beszédéből egész csomó személyes kérdés keletkezett. Délben áttértek a kervényekre, szombat levén Berzeviczy Alnert elnökölt. Feltűnést keltett, hogy ma Csáky Albin gr. megjelent a Házban.

Bánffy bukik.

Budapest, jul. 24. (A Debr. ered. táv.) Bánffy állása a saját pártjában megrendült mert a többség aklotúrt nem akarja. Szilágyi Dezső legközelebb felszólal a béke érdekében.

Kilencz lány után fiu.

Budapest, jul. 24. (A Debr. ered. táv.) Pozsonyból jelentik, hogy Frigyes kir. herczeg nejének Izabella kir. herczegnőnek fia született. A főherczeg öröme leirhattatlan, mert 9 leány után ez az első fiu-gyermek s csak az örökölheti vagyont.

Jäger Mari öngyilkossági kísérlete.

Budapest, jul. 24. (A Debr. er. táv) Szegedről jelentik, hogy Jäger Mari a tegnapi itélethirdetés után két kiegyenesített hájtűt a hasába szurt. Az egyiket kihuzták, de a másikat csak operációval lehet eltávolítani.

A közgyűlés tárgysorozata.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 24.

Végre valahára megkaptuk úgy mi, mint a bizottsági tagok a légszuszvillágítási szerződést, — immár a tanácsülés megpreparálta formában — a közgyűlési tárgysorozat kapcsán, melyét az alábbiakban szó szerint közölünk. Mellékelve van még a meghívóhoz a kiküldött bizottság jelentése is, valamint a szabályozási határvonal kiterjesztésére vonatkozó szabályrendeleti javaslat.

Egy dolgot azonban hiába keresünk a tárgysorozatban: Debreczen szab. kir. város részvételét a segesvári Petőfi-ünnepén. Tudunkkal megküldte az előkészítő bizottság a meghívót erre az ünnepre valamennyi törvényhatóságnak. Vagy Debreczen csak a pozsonyi ünnepre tartja illendőnek elmenni?

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés az 1897. évi Május és Junius hónapokról.

2. Bárány Fejérváry Géza magyar királyi honvédelmi miniszter ur köszönő levele a közgyűlés által hozzá intézett üdvözlő feliratra.

3. Belügyminiszteri leirat, mely szerint a 108/1896. b. gy. sz. közgyűlési határozat azon része, melylyel az ev. ref. főgimnázium I. és V. osztályai mellé felállítandó párhuzamos osztályok költségei az 1897/8-dik iskolai évre megszavaztattak, jóvá nem hagyott.

4. Tanácsi előterjesztés a nyilvános vigalmak, mutatók és előadások rendezése tárgyában alkotott kormány hatóságilag megerősített szabályrendelet életbeléptetésére nevére.

5. Pozsony szab. kir. város közönségének a városi törvényhatóságok részére külön törvény alkotása végett m. kir. belügyminiszter urhoz intézett feliratának hasonló szellemű felirattal támogatása iránt, tanácsi javaslattal.

6. Bészler Károly tanácsnok, mint arvaszéki elnök jelentése az 1897. év első feléről.

7. Ábrahám László főügyész jelentése a város jogügyeinek állásáról az 1898. év első felében.

8. Szabó József főszámvéveőnek, a városi nyomda 1893. és 1894. évi számadásai megvizsgálásáról szóló jelentése, tanácsi javaslattal.

9. Állategészségügyi jelentés az 1897. év első feléről, tanácsi javaslattal.

10. Az utadói alap penztár 1894. és 1897. évekről szóló számadásai, tanácsi előterjesztéssel.

11. A polgári fellejtés kérdéseben teendő jelentés határidejének meghosszabbítása iránti főügyészi kérelem.

12. Egy számvéveősi számtiszt, egy adópenztári tiszt és egy rendőrbiztosi állásnak választás útján betöltése; ezelőleg ez által üresedésbe jövő állások betöltése.

13. Tanácsi előterjesztés a város közvilágításának rendezése céljából kiküldött bizottság jelentése tárgyában. (A jelentés és szerző-dokumentum mellékelve.)

14. Ugyanaz a vasúti gépjárató műhely munkás telephelyének létesítése tárgyában.

15. Ugyanaz a város szabályozási vonalának megálapítása tárgyában. (Mellékletül szabályozási javaslat.)

16. Ugyanaz, mely mellett a debreczeni ev. ref. egyháztanács kérvénye a nagytemplom javításához szükséges 70,000 darab téglá adományozása iránt bemutatottak.

17. Ugyanaz, mely a Fröbel gyermekkert egyetel segélyezése tárgyában.

18. A martinkai ev. ref. leányegyház iskolaépülete kibővítéséhez téglá és faanyag iránti kérvénye tanácsi véleménynyel.

19. A debreczeni ev. ref. egyháztanács 345 frt 20 kr 1896. évről fentlévő nyomdai számlatartozásának elengedése iránt. kérelme tanácsi javaslattal.

20. Tanácsi javaslat a debreczeni könyvnyomdász-önképző- és segélyező egyetel kérelme a f. é. augusztus hó 20. 21. és 22-én városunkban tartandó országos nyomdászkonferenciára részvételére segély adása tárgyában.

21. Ugyanaz a tervbe vett katonai nevelő intézeteknél alapítványi helyek létesítés-tárgyában.

22. Ugyanaz a rendőrtisztviselők, valamint a rendőrségi egyesületeknek és rangjelzésére vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában.

23. Özv. Keresztffy Antalné Szabó Ilona és 8 kiskorú gyermekének a közszociális kötelező felvétel iránti kérvénye tanácsi javaslattal.

24. Ifj. Boczkó Sámuelné Dragota Natália és Dragota Miklós kérelme — pusztamacs földbirtokról a „statutum” feljegyzésének törzése tárgyában, tanácsi véleménynyel.

26. Kövesdi János telekdarabolás iránti kérvénye tanácsi javaslattal.

27. Gerjely Antal adópenztárnok szabadságolás iránti kérvénye.

28. Bartha László városi irnok szabadságot kér.

29. Özv. Horváth Ferenczné Kis Jéliána özvegyi segély iránti kérvénye.

30. Bartók György városi hajdu nyugdíjaztatása.

31. Bartus István gyalog rendőr nyugdíjazási ügye.

32. Dr. Isoó János orvostudori eklevelének kihirdetése.

33. Osinger Károly állatorvosi oklevelének kihirdetése.

Komlóssy Arthur

főjegyző, poigármester helyettes.

A piaristák új kormánytanácsa és házfőnökei.

A magyarországi kegyesrend kis káplánjának esztendői gyűlésén volt a kormánytanács választása. Kormánysegédek lettek. Kálmár Endre, kir. tan. tiszteletbeli rendőrfőnökön kívül, a rendi kormánytanács állandó tagja: Horváth Pius, Pápai Nep. János, Kéte Endre, Müllner, Pál, Farkas József, Vajda Gyula dr. Vilmos Károly dr. kormánytanácsosok: Váry Gellért, Magyar Gábor főigazgató, Pálczner Ernő. Tiszteletbeli kormánytanácsosok: Róch Gyula ujonczmester, Pintér Elek, Halmi László házfőnökök. A megválasztott kormánytanács jelölgyűlést tartott. Az azután folytatott káptalani gyűlésen ujonczmesterré választották Róch Gyula, házfőnökök lettek: Budazsten Szőgyémi János Debreczenben, Csérhalmi József Kecskeméten, Tóth György dr. Kis-Szebenben, Visszlajsky István Kolozsvárott, Tóth Jenő, Léván Párger Kal József, Magyar Övartott Rappensberger Vilmos Máramaros Szigeten, Malonyai István Nagy Becskerekben, Balázs József Nagy Kanizsán, Pachinger Alajos dr. Nagy Károlyban, Pálczner Ernő Nyitrai Orvát Sándor főigazgató Podolinban, Szárnovszky Ede Privigyén, Rózsahegy János Rózsahegy Pálmai Miklós Satorjaja Ujhelyt, Ormándi Miklós dr. Selmeczbányán, Pánek Ödön Szegeden, Pápai János Szent-Györgyön, Fűréd János Tatán, Pintér Elek Temesvárott, Véber Antal Trencsénben, Krasznay Árnaszky Károly Vácott, Halmi László Veszprémben, Takács József. — A tégnapiri ülésen a tanügyi bizottság, a mely a káptalani gyűlésen delutánonként külön gyűléseket tartott referált tanácskozásainak eredményéről különösen a rendi fiatalok kiképzésénél eddig alkalmazott és ezután behozandó reformokról. Végül még néhány rendi ügy került a gyűlés elé.

Andrée útja.

A tegnapi virradó éjjel folyamán az újkornak legérdekesebb földrajzi felfedezéséről két távirat érkezett: az egyik újabb hírt jelent Andrééről, a másik kétségbe vonja a nagy eredményt. Az első távirat így szól:

Koppenhága, jul. 22.

Tromsöben ma még egy posta galambot fogtak el, a melynek szárnyán a következő szavak voltak olvashatók: „Keresztül haladtam az északi sarkon 15.” Azt hiszik, hogy a 15 szám azt jelenti, hogy július 15-én érték el Andréé és társai az északi sarkra.

Stokholmi távirat szerint azonban a svéd tudósok közül többen kételkednek, hogy a

Stavanger közelében elfogott galamb Andréé üzenetét hozta. Eckholm dr., a ki a múlt évben együtt volt Andréével a Spitzbergákon, kijelentette a Dagens Nyheter című lap munkatársának, hogy ő nem hiszi, hogy a Stavangernél elfogott galambot Andréé eresztette utnak. Az ő galambjainak lábán nem volt ezüstgyűrű, azonkívül hiányzik a galamb szárnyán az Andréé neve. Végül a hemályos jelzés is kétségessé teszi a dolgot.

Andrée galambjáról érdekesen nyilatkozott egy hígpiró előtt a postagalambok egyik legjobb ismerője, Dirner Lajos dr. fővárosi orvos.

— A postagalambok átlagos repülési sebessége, mondotta munkatársunknak, óránként hetven kilo néter. Vau azonban olyan is, amelyik másfél kilométer utat tesz meg percenként. A kitarátuk mesés. A Madrietól Kölnig rendezett versenyen a legtöbb galamb könnyű szerrel repülte át az ezerháromszáz kilométernyi távolságot. Andréé galambja igaz, hogy háromezernél is több kilométert repült, de azért nem merem állítani, hogy a postagalambok képesek az ilyen nagy utra is. Sakan kétségbe vonjak, hogy a galamb kibírja a sarkvidéki hideget. Pedig könnyen elviseli, mert szárnyaival oly erős munkát végez, hogy fölhevül tőle, az sem akadályozza meg röplésében, hogy élen szomján volt, mert a postagalamboknak csodálatos kitartásuk van. Nekem volt egy galambom, amely a kéménybe szorult s egy hétig ott volt, de azért nem mult ki. Haromnapig könnyen bírja a az éhséget a galamb. A mikor repül uincs más vágya. mthogy cselhoz érje, egy galambom két napig röpült egyfolyásban s a mikor a házamra leszállt hirtelen kimult. Megvizsgáltam s láttam, hogy a kis szárnyast meglőtték. Hazáig hordozta sebet, de a cselnál kiszerve-dett Andréé galambjainak csak egy akadály lett volna, a sötétség. De mert most a sarkvidéken örökös a nappal, egyfolytában röpülhetett s legelőbb olykor mezipihent egy jéggerinczen. Andréé galambjai trenirozva vannak a Spitzbergáktól déli irányban való röpülésre. A mikor a poluson elbocsátották, egyenesen délnek vette útját, a mi abból is látszik, hogy a Spitzbergákon áthaladó délkelet felől röpült Norvegiába. Egészen bátran lehet hinni a krisztianiai táviratban, mert az elfogott galamb csakugyan Andréé utitársa volt a hideg északon.

CSARNOK.

A prágai ghetto ből.

— Kohn S. zsidó történetei. — Fordította: ifj. Móricz Pál.

Egyedül jogosított magyar fordítás
A csipkekereskedő.
NEGYEDIK FEJEZET. 33.

Kelc önkénytelenül mélyen felsőhajtott, hanem Lucka nem vette figyelembe, folytatva ölbeszélését:

— Mikor Huguet Florianhoz eljutottunk, mondá Merian: Ind itt van, egy derék, becsületes prágai zsidó, a felesége, mert második felesége van, evék óta tölem vásárolnak, sőt midőn még egész fiatal ember voltam, már az anyja is tölem vásárolt. — Ugy látom, hogy Hirsch Lucka ur nem találta fel a puska port — ami röviden annyit jelenthetett, hogy nem lump, nem henezgő — szolgálj ki jól! Majd ismét hozzám fordulva, mondá ő: Az én Huguet Florian öcsém olyan derék, szelid fizetember, hogy ha önök valamely doboz esipkét felmutat, akkor biztos lehet, hogy ép olyan az egész láda is, akár esküt is lehet róla tenni, fel sem kell motoznia a többit. És ekkor Merian elmentén, Huguet a raktárjába vezetett. Ime itt egy nagy láda, már leaktartam szögeztetni, mondá a genti gyá-

ros. Nézzé ezt a mintagyűjteményemet, amilyen ez a doboz csipke, olyan a többi is a ládában. Ha úgy tetszik, akár bele se nézzem, egy harmadrész finom, egy harmadrész közép finom és egy harmadrész közönséges, ha csak egy doboz is másforma volna, akkor a legközelebbi lipesei vásáron kihirdetheti sippal-dobbal minden utczában, hogy Huguet Floriánál nincs nagyobb hunczut a világon! És ekkor elővettem azt a három mintát, a mit tájékoztatásul adtál s megnézvén, láttam, hogy ugyanaz a minőség. Most aztán én kérdeztem: Hogy adja utolsó áron? Mondá ő: „Hűsz garasért röfjét!” Nem vagyok bolond, gondolám én, hisz ma utolsó vásári nap van s ha én meg nem veszem, akkor a nyakán marad a portéka, ezért könnyen beszéltem vele: Huguet ur, tizenöt ezüst krajczárt adok önnek, hanem ennél többet egy fillérrel sem! Előbb huzódzott, aztán reá akart beszélni, majd azt panaszkolta, hogy micsoda veszteségeket szenved, de én, mint a kő, olyan kemény voltam. De minék meséljem végig ezt a hosszú maiszet (történet), hisz mint már tudjátok, a szof (vége) az lett — engedett.

Most már Kele is nyugodtabban kezdett gondolkodni. Tudta, hogy férje, bárha nem is ép, éles felfogású ember is, de igazságos mindig s szavahihető. Viszont az is megnyugtató volt reá, hogy Merian ajánlotta Huguet Floriant. De különben ezen genfi gyáros neve sem volt előtte ismeretlen, úgy ismerték, mint szolid üzletembert Lipésében. Sőt Kele az üzleti jegyzőkönyvekben annak is nyomára akadt, hogy a Lucka első felesége már vásárolt is egy izben ottól a czégtől. És reménykedni kezdett, hogy üres képzeldésekkel győtrődött csupán s oly megkönnyebbülve sohajtott fel, mintha csak nehéz kő esett volna le a szívéből.

Majd Lucka elbeszélésének az üzleti részét befejezvé, áttért az uti kalandjaira s elbeszéléséből az tűnt ki, hogy ez aránylag rövid idei távollét alatt teljesen s pedig előnyére megváltozott. A férfias öntudata növekedett, mióta, mint üzletember önállóan is oly sikereket ért el, hogy, meggyőződése szerint, felesége és bátyja is megbámulták. Ennyi erőt, ennyi büszkeséget még soha sem érezett. És e máskor száraz kedélyü ember előadásába most bizonyos humort is tudott elegyíteni. Péntek este s a szombati ebédek alkalmával, nagyon ügyes eseteket mesélt. Sőt utánozta a száz dialektust is, melylyel annyival is inkább megkaczagtatt mindenkit, mivel a százszos kiejtést vegyítette a ghetto jargonnal. És a Lucka mostani biztos fellépése még a tapasztalt nagybasit is meglepte egy kicsit, úgy annyira, hogy a midőn Lucka szombat délután a zsinagógába elment, az öreg Bresnitz nyíltan megmondta a hűgának is, hogy hiában győtrődött, mert Reb Hirschnek csupán előnyére vált az utazás s ha nem is éppen az esze, de a szerencséje elég tisztán kihúzták a csávából.

Ez a kellemes, boldog hangulat egész esütörtökig vidította őket, mely napon Lipéséből megérkezett a láda a vámhivatalhoz. A nagy ládát lakásukba hozatták, honnét aztán a szükségnek megfelelőleg, kisebb vagy nagyobb részletekben szokták felszállítani a czikkeket a piacra. Kele nem nyugodott addig, míg a ládát fel nem nyitották. De a felső doboz fedelét fel-emelvén, egész visszariadt, csupa fekete csipke volt benne!

Folyt. köv.

Nyílt-tér.

Borivóknak, kik a bort savanyuvízszel eszik, retik vegyíteni, mindenkéül ott a **MATTONI-FELE** **GISSHÜBLER** **SÁVANYU-VÍZ**

Ájálható: E víz közműbőseit a bor savát és az itálnak feleltte kellemetes, ingerlő mellékist ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

Állami és orvosi ellen-
őrség alatt

Guber & Forrás

Leghathatósabb
vas - arsen - víz
vérszegénység, női, ideg- és bőrbetegség ellen stb.

Dr. Braun, Chrobak, Kaposi, Neumann stb. egyet. tanárok által ajánlva.

Eladás: **MATTONI és WILLE**
BUDAPEST, Teréz-kört 37 és Diana-fürdő-épület.
Mattoni Henrik, Bécs és Franzensbad és minden gyógyszerárban.

Hirdetmény!

Debreczen szab. kir. város nagyérdemű közönsége iránt érzett kötelességtudásom indított arra, hogy a **nagyerdői vendéglő saját kezelésem alá vegyem**, hogy ez által a mélyen tisztelt vendégek a **legméltányosabb árakban tiszta, kifogástalan italokat** pontos mérettel kapjanak s mindenemű életnemüket **tisztesseges adagokban, izlésesen elkészítve, saját felügyeletem alatt** szolgálta-
tok ki; kisebb avagy nagyobb barátságos összejövetelek, **családi estélyek**, előfordulható **bankettek** alkalmával a legnagyobb készséggel állok az igen tisztelt vendégek rendelkezéseire; továbbá minden asztal előtt, a visszadélek megakadályozására **árjegyzékeket** függesztettem ki, hogy az igen tisztelt vendégek kellően tájékozva lehessenek az árakra nézve.

Ezen intézkedéssel reményelem, hogy az igen tisztelt helybeli, mint vidéki vendégeknek hasznos szolgálatot teendek.

Előfordulható panaszszal közvetlen hozzám kérem fordulni.

Tisztelettel
Bornyász József,
a nagyerdői vendéglő bérlője.

Gsód alatti kiárulás!

Vb. Faller Gyula csőd tömegéhez leltározott **férfi és női divatczikkek** az üzlet helyiségében **július hó 26-tól,** azaz **hétfőtől kezdve** **beszerzési áron alul** ki fognak árusíttatni. **Tömeggondnok.**

Cserébe

keresek, keresztény uri családnál fiamrészére, ki ott a keresk. akadémiát látogatná, egy fiut vagy leányt, ki itt a 4—5-ik elemi osztályban járni és a német nyelvet elsajátítani kívánja. Miután fiam 19 éves, hajlandó vagyok megegyezés szerint reá is fizetni.

Fox Rezső
kereskedő
Szepes-Merény.

Izzadnak önnek a lábai?

Ha igen, úgy vegyen 22 krért egy tégely **„Mars“-lábkenőcsöt**, mely a lábizzadás, fellörés, talpégés, fellovágás gyógyítására az egyetlen biztos hatású szer.

Szétküldési hely: **TAUB ERNŐ gyógyszerész laboratoriuma, Bpest, VI., Lovag-utca 15.**

Főraktár: **Török József** gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.
Raktár Debreczenben: **Dr. Rothschnek V. Emil** gyógyszerárban.

Szomorú de igaz,

hogy öltözékünkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékok észlelünk sietünk az legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünkkel az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Úgyet se vetünk rá. Hát ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, ép úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. — **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése** amit — idejekorán használva Egger kellemes ízű Sodapasztilája csakhamar beszüntett (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellbajok, köhögéssel rokedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek** — Egger kitűnő ízű Mellpasztillája megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 és 1 frt. Próbadozoz 25 kr.) — Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár: **Nádorgyógyászok.** **(Dr. Egger Leó és Egger J.)** Budapest, Váci-körut 17.

5696/1897 K.

Pót-pályázati hirdetmény.

A B.-Ujváros községi orvosi állásra f. évi július hó 16-án 5466 sz. a kibocsátott pályázati hirdetmény a következőkkel pótolatik:

I. A községben felállítani szándékolt II-ik gyógyszerárnak, a N. M. Belügyminiszter urnak erre vonatkozólag 3 hónapon belül teendő intézkedése folytán — leendő felállítására esetén a megválasztandó orvos a község azon részébe, illetve körében leendő köteles lakni, melyben a gyógyszerár elhelyeztetni fog.

II. A pályázati kérvények beadásának határideje f. évi aug. hó 15. napjának d. u. 5 órája, a választás ideje f. évi augusztus hó 27-ik napja.

Debreczen, 1897. július 21.
Ferenczy Elek
főszolgabíró.

